Ն° 7365 1909 ՆՈՅՄ. 2 - 15 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1 ՉԻԼԳԱՏԷ 1327 1 ԹՐՇԻՆԻ ՍԱՆԻ 1325 25 ԻՆՃԻ ՕԷՆԷ

ՕԼԻՊԻ ԹՄԹԻՆՂԼ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ
ՏԱՂԱՊ. ՎԷՊԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՋԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ԹԱՏԵՐԻՆ ԴԻՄԱՑՈՂ ԳԱՐԾԵՍԱՆՆԵՐ
Ն. 49

Կազէթայա այիս մէվասա հագգընա սահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օլունուր։ Սահիպը իմթիյազըն իմզասը վէ կազէթանըն մէօհրը մախսուսլու մաթպասանըն մաթպու մապպուլար թէսիսլիքը խալընըզ միւթեկէր վէ մէղբուս սլաճապ տըր։

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՋԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՕՂԷ, ՄԻԼԼԻՕՂԷ, ԹԻՒՃԱՐԻՕՂԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՕՂԷ

ԵՆԷՎՄԻ ՍԷՐՊՈՒՍԹ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԱ 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
ديكران جيوانك ١٧٩٣
سنه‌سنده تأسيس ايتمش‌در
صاحب امتيازى جيروكيانه

DJERIDÉI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÈLÈGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆՍԱԳԼԱՐԸ

Բէյլի օլարակ	12 պլըգ	6 պլըգ	3 պլըգ
ՍԹԱՆՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	150 ղրշ.	80 ղրշ.	45 ղրշ.
Մէմ. իմպէրիայէ	32 ֆր.	17 ֆր.	10 ֆր.

Մէհֆիտիկ 20 ղրշ. տան

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ԻՐԱՆ

ԻՐԱՆ ՍԷՖԻՐԻ ՆԷ՞ ՏԷՅՕՐ

Իրանըն ահվալը հապըրլանմակ վէ Թիւրքիա իլէ Իրան միւնասէպաթընա տաիր մաղլիւմաթ ալմագ իւզրէ Իզտաւ մահարբերի Իրան սէֆիրի Միրզա Բիգլեան մէհարբերի Իրան սէֆիրի Միրզա Բիգլեան մաթիսէքի միւլագաթտա պուլունմըշ տըր։

Մսհարբիր.—Իրան ահվալինին մաէմպէթլիք թէքբար գարըշտըրընը իշխիյորը։ Ատրպատական էյալէթինէ վասի պիր մըղեատտա ըէպաթսօն հաբաքէթի զուհուր իթթիկինէ տաիր թէլգրաֆ ժամանալարընը վէրտիքէրի մալիւմաթ տօղրու մը՞ տըր։

Սեֆիր.—Էվրօբալըլար էքսէրիյէթլէ Իրանըն թէշքիլաթ վէ տասխիլ ահվալինի մա էմնիյէթսիզ էյի պիմէյօրլար, Իրան էհալիսի պիլմասա Ատրպատական էհալիսի, հէր աշիրէթլէրէն, եանի կէօչէպէլէրէն միւրէպքէպ օլմաղա, հէր աշիրէթին, հէր գապիլէնին պիր ըէիսի պուլունը։ Գարատաղ, Շէհսիւան, վէ Սէրտար Մաքիյէ թապի Գաֆգասիա հուտուտը գապ՝էլէրի պիթթապի եէքիկէրինէ գարը տայմա բէգապէթ իսէրլեր։

—Սէրտար Մաքինին լէտել իյնապ 30-40000 սիւվարի չըզարապիլէճէկի սէօյլէնիյօր, տօղրո՞ մը։

—Վագբա Սէրտար Մաքի Իրանտա մէվճուտ աշիրէթ ըէիսլէրինին էն նուֆուզլուը պուլունը՝ իսէ տէ, մումարիլէյին սաիր աշիրէթլէր իսթիլֆալարընա գարը պիթարաֆ գալտըը մուհագագ տը։

—Ըէգասիոնէրլէրին վէ պունլարընը ըէիսի Բահիմ խան իլէ ավէնէսինին գուվվէթի նէ՞ տէրէճէտ տիր։ Պունլար Իրան հիւքիւմէթը մէշրութէթինի սուլթը ճիտիյէտ թազիզ իսէպիլիրլեր մի՞։

—Պէօյլէ պիր իհթիմալ սալա վարիրը խաթր օլամազ. պէն պունտան 3 էնէ էվվէլ Իրան ահրարընը էն նիհայէթ զուլիպ չըգաճաղընը քէշֆ իթթիկիմատն, մէմլէքէթին հալը էսէֆ իշթիմալինէ գարը սոն տէրէճէ թէէսիֆի վէ թէէսսուր էյլէյէն վաթանտաշլարմը թէսլիյէտ չալըշըյօրար։ Գօճա պիր հէյքէլը իսթիպատը հէր տիրիւ մանէվի վէ մատտի վասթարտա մալիք հիւքիւմէթի սապգայը օրթատան գալարմադա մուվաֆֆագ օլան ահրար պագը աշիրէթ բէիսլէրի կիպի պիլինիպէ բէք ամիզ պուլունան ըէգասիոնէրլէրինէ նասը՞լ գօրգուլը, պունլարընը եագընտա չէտիտէն թէէտիպ իտիլէճէքլէրի մուհագագ տը։

—Սապգ Շահընը Ատրպատական ըէգասիոնէրլէրինի թէէվիգ իթթիկինէ տաիր չըգան բիվայէթլէր տօղրո՞ մը։

—Պու խուսուստա մալիւմաթըմ եօգ տը։ Լաքին զանն իթթէմ։ Զիւնքի հիւքիւմէթը մէշրութէթի հագրբէմիզ համտ օլսուն գուվվէթինի՝ հայրէթ օլընճաճագ պիր տէրճէտ իսպաթ էյլէմիշ տիր։ Մուհիմմ վէ վասի պիր ինգըլապա տիւշար օլան հիշ պիր մէմլէքէթ թասավվուր օլընմազ քի, պագը տասխիլի զիլէլէրտէն ազատ գալսըն, պու կիպի հալլեր վագթ կէչմիշքէ զալ օլմազագ, նիհայէթ սէնէլէրտէն պէրու հագիգաթէն պէտպասթ պուլունան վաթանըմըզ, մէսէնիյէթ վէ թէրգագը եօլընտա պէօյիւք սաբմլար ատթաճագ տը։

—Թիւրքիա իլէ Իրան միւնասէպաթ նէ՞ մէրքէզտէ տիր։

—Իրան հիւքիւմէթը մէշրութէտի, հիւքիւմէթի մէշրութէյի Օսմանլիյէնին բէք խալիսանէ հրասիյաթ պէտլեթիլինտէն էմին տիր։

Արա սըրա զուհուր իսէն ուիգագ հուտուտա միւնազասլարը իքի հիւքիւմէթ արասընտա բօլիթիգա մուխապէրաթընա սէպէպ օլըրյօր իսէ տէ, պունլարընն մէզքիւր միւնասէպաթ նօգթայի նազարընտան էհէմմիյէթսիզ պուլընտըգլարը աշիքեար տը։

—Լաքին, սէֆիր պէյ, Համավէնտլէր մէսէլէսինէ Իրան հիւքիւմէթինին մուսուլ թէսլիմասը ճաիզ տեյլո՞ մի տիր։

—Ասլա, Իրան հիւքիւմէթի Համավէնտլիլէրին Օսմանը հուտուտընը թէճավուզ իլէ Իրան թօքրաղընա սըղընտըղընը միւքէրրէրէն թէզվիպ իթթի. Պապը Ալի իլը պէյանաթընտա ըսրար իթթիկինտէն Իրան խարիճիյէ նէզարէթի պու մէսէլէյի գաթիէն հալ իթթիրմէք իւզրէ Պապը Ալիյէ պիր թէբլիգատ պուլընմըշ վէ պու թէբլիգ հիւքիւմէթը Օսմանիյէճէ գապուլ օլընմըշ տը։ Իրան Խարճիյէ նէզարէթինտէն ալաճը. նույմ. 9 թարիխիյլէ թարաքմա չէքիլէն բէսմի պիր թէլէգրամտա, թէհէրան Օսմանը սէֆարէթինին մուվաֆագաթըյլա Քէրմանշահաքի Օսմանը գօնսօլօսը վէ չէհրը մէզքիւր ումուրը էճնէպիյէ միւտիրի՝ Մուսթաֆա խանը պունլարընը մահալէ կիտէճէքլէր, օրատա հագիգաթէն Համավէնտլի պունլընճագ օլուրա, պունլարը տերհալ թէէտիպ վէ թէվգիֆ իթթիրճէճէքլէր տիր։ Իշթէ մեսելէ պու սուրէթլէ թէսվիյէ խրլէճէք վէ իքի հիւքիւմէթին միւնասէպաթը պիր տահա հուտուտ հահիսէլէրինտէն միւթէասիր օլամայագագ տը։

ՄԸՍԸՐ ԷՐՄԷՆԻ ԽԱՅՐԲԷՐՎԷՐ ՀԷՅԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

Պոզոս Նուպար բաշանըն տէլլէթիյէ Մըսրըտա թէշքիլ օլունըպ Իսքէնտէրիյէ, Մանչէսթըր, Ամէրիգա վէ սաիրէ վէ ախիրէն տէ Իզմիրտէ պիր շիւպէսի պուլընան Իզմէնի խայրբէրվէր հէյէթը ումումիյէսինին մէվճուտիյէթինի պէյլի բէք ազլարը պիւիրլեր. լաքին պու հէյէթ պիտայէթը թէշքիլլինտէն պէրու Իզմէնիսթան սէֆալէթինէ միւմքին մէրթէպէ մուավէնէթը մատտիյէյէ չիթապան օլմուշ վէ պու պապատ բէք չօգ եարարլըգլար կէօսթէրմիշ տիր։ Տէվրը սապրգտա Մըսրըտա թէշքիլ օլընըպ մագսէտլէրի ֆագը ու զարուրէթէ եարտըմ օլան շիրքէթլէր հագգընտա պիլէ եազմագլըղը պիր ճինայէթ իշլէմիշ գատար հիւքմի վար իսթ։ Անրն իչիւն պու հէյէթտէն պահա օլընմազ վէ անճագ շու տէվրը մէշրութիյէթտէ մէգքիւր հէյէթին Ատանտա ֆէլաքէթզէտկեանընան վէ Ատանտան Գըպրըս վէ Մըսրա իլթիճա իսէն ափէթզէտէլէրէ մուավէնաթը մատտիյէտէ պուլընտըղընա տաիր արա սըրա հավատիսլէր եարզըլըր իսթ։

Ախիրէն մէզքիւր հէյէթին Մըսրը մէրքէզի իսարէ մէճլիսինին իքինճի Ատենապետի Եագսէպ Արթին բաշա վէ Ատենագրիր Վահան Մալէզեան էֆ.լէր թարաֆընտան միւմգի պիր վարագա իլէ պիր տէ հէյէթին 3 սէնէլիք մուամէլաթընա տաիր ըարօրթօյը տեղ իթթիք։ Պունտան հէյէթին մագսէտի մահդա վաթանը սալիսէրինէ սատրգ գալան էրմէնիլէրին մատտի վէ մանէվի թէէագգըսը օլուպ, հիչ պիր սիյասի ֆըրգայա մէնսուպ օլմատըը վէ ֆիքրը սիյասիտէն տէ միւպէրրա օլուտուղը անլաշըմըշ տը։ Պու վասի մագսատը խայրբէրվէրանէնին հուսուլի վէ սէֆալէթին միւմքին մէրթէպէ օրթատան տէֆ ու իգալէսի իչիւն հէյէթին՝ պիւթին էրմէնի մէհֆիլինտէ թէվէսսիւ իթթիսինին վէ միլլէթտաշլարըմըզընը մուավէնաթընա քէսպը իսթիհգագ էյլէմէսինէ միւթէվագգի օլուզընտան, միլլէթիմիզին պիւթիւն մէհաֆիլի թարաֆընտան թէշիգ ու թէրզիպէ չայէսթէ տիր։

Հէյէթին ֆաալիյէթինէ տաիր պիր ազ աշաղըտա կէօսթէրէճէկիմիզ բագգամլար էրմէնիսթան վէ Կիլիկիա ֆէլաքէթզէտէլէրինէ նէ տէրէճէ եարտըտա պուլընտըղընա վէ տիւնանընն հէր թարաֆընտա պուլընան էրմէնիլէրին վաթանլարընա սատրգ գալտարընա նէ տէրէճէ զայրէթ իթթիկինէ տէլլէթ իտէր։ Հէյէթէ՝ «Ալիանս Իսրայէլիթ» կիպի ճէմիյէթ պիր իթթիհատ հալինէ կիրմէկէ վէ օնլար կիպի վաթանտաշլարընն թէրգագը վէ թէֆէյյիւզինէ չալըշմադա զայրէթ իթթիկինէն — Նասրլ քի, միւէսսիսլէրինին վէ պիլ խասսա Պոզոս Նուպար բաշանըն տա արզուսը տը — պէօյլէ պիր միւէսսէսէյի պիթթէյվիգ Տէրսաատէթտէ տէ պիր շիպէ աչըլմասը արզու օլունը։

Հէյէթին սոն 9 պլըգ հիսապընը (1909 յունվար—սեպտ.) թէսգիգ իտուպ կէօրիյօրը քի, պու միւատէթ գարքընտա սթիտէքի մէպալիղ ճէմ օլունմըշ տը։

	Ղուրուշ
Գահիրէ վէ ճիվարընտան	247,778
Մըսըր էյալէթլէրինէն	20,805
Իսքէնտէրիյէտէն	186,433
Իվրօբատան	46,502
Ամէրիգատան	38,355
	539,879

Պու մէպլաղտան սթիտէքի մահալլէրէ իյանէլէր կէօնտէրիլմիշ տիր։

	Ղրշ.
Մուշ, Սասուն, Կինճ վէ սաիրէյէ	26,325
Պիթլիսէ	13,162
Վան, Սպարկերտ, Կարկուր վէ սաիրէյէ	8,775
Բրընիքէ (Սիվաս)	4,022
Մուշա իքինճի տէֆա	19,429
Սիվասա	4,000
Կիլիկիանընն մուխթէլիֆ մահալլէրինէ	318,912
Գըպրըսա հիճրէթ իտէնլէրէ	24,375
Իսքէնտէրիյէյէ հիճրէթ լուտէնլէրէ	25,000
Գահիրէյէ հիճրէթ իտէնլէրէ	16,349
Կիլիկիայա կէօնտէրիլէն մէքքիւլաթ վէ մէպլուսաթ պէտլէր	27,679
Ատանտա ափէթզէտէկեանը գայբրան վէ թէտավի իտէն ճիզուիթ միւէսսիսաթընա	7,800
Տէրսաատէթ գատընլար էյթամ գօմիսիօնընա	4,431
Երմէ իսթան գահիրզէտէկեանընա	77,452

Հէյէթին իչ սէնէլիք հիսապաթընը թէսգիգ իթթիկիմիզտէ սերմայէսի 871,805 ղրշ.ա պալիղ օլույօր քի, պունըն 664,142 ղրշը տուխուլիյէտէն, 141,502 ղրշ.ը իյանէլէրտէն վէ 63,190 ղրշ. տա այլըգ թէէտիյաթընընն 6տա 1էն միւթէչէքքիլ պուլընընյօր։ Պու սերմայէսէն ապրիլ 30ա գատար 793,362 ղրշ. գըրմէթինտէ թահվիլաթ սաթընն ալընմըշ վէ սանտըգատա տա 78,443 ղրշ. նագտ գալմըշ տըը քի, հիսապ գաբանընգտան օնրա տա պուբարա իլէ եէնի թահվիլաթ սաթընն ալընմըշ տը։

Վարիսաթա կէլինճէ, պլըգ թէէտիյաթընընն 6տա 5ի 315,054 ղր. վէ թահվիլաթ ֆիպզ վէ գուբօնլար հասրլաթը օլան 71,254 ղրշ. քի ճէման 38,088 ղրշ. թէշքիլ իտիյօր քի, պունըն 54,911 ղրշ.ը ումումի մէսարիֆի չըգարըլըգտան օնրա 254,250 ղրշ. տա վէրիլէն իյանէլէրէ թախսիս օլընմըշ տը։ Պու իյանէլէրտէ պէր վէճհը սաթի տիր։

1906տա Գավգասիա ֆէլաքէթզէտէկեանըյլա Վան վէ Էկին գահիզէտէկեանընա, քէզա 1907տէ Մարաշ գպրեվանքընա, Պիթլիս, Վան, Մուշ, վէ Սղերդ գահիզէտէկեանընա վէ Էրմէնիսթանըն մուխթէլիֆ ճիհէթլէրինտէքի ֆուգարա վէ միւհթաճիյինէ, մանաթըրարա վէ սաիրէյէ. եէնէ 1908տէ Վան, Մուշ, Պիթլիս, Հաճըն, Տիյարպէքիր վէ սաիր օ թարաֆլար միւհթաճիյինէ վէ 1909 ապրիլ 30տա Մուշ միւհթաճիյինէ թէվզի իսթիմէք իւզրէ վէրիլէն 9,750 ղրշ.լա պէրապէր ճէման 254,250 ղրշ. իտիյօր։

Հէյէթին ումումի ահվալի էօյլէճէ խիւլասա օլընապիլիր։

Վարիսաթ եէքիւնի	387,088
Ումումի մէսարիֆի վէ իյանէլէր	309,161
1909 ապրիլ 30տա	77,927

ղրշ. գալըյօր քի, պու մէպլաղընն պիր գըսմը տա հիսապ գաբանընգտան օնրա եէնէ իյանէ մագամընտա կէսնտերիմիշ տիր։

Պինանէ ալէյհ, հէյէթ պիտայէթը թէշէքքիւլինտէն պու կիւնէ գատար ճէման եէքիւն 919,482 ղրշ., եանի 240,000 ֆր. բատէսինտէ պիր մէպլաղը տա չու սուրէթլէ իյանէ կէօնտերմիշ տիր։

Շախսի վէսայիթլէ	254,250
Վէրիլէն իյանէլէրլէ	298,074
Ճէմը իյանէ իլէ	367,157
Եէքիւն	919,482

Հէյէթին 686 ազասը օլուպ, պունլարընն եարբսը Գահիրէտէ տիր։ Պալատէ պէյան օլունընը վէճհէլ հէյէթին Իվրօբա վէ Ամէրիգատա մուխթէլիֆ շիւպէլէրի օլուպ, թաշրալարտա տա շիւպէլէր քիչատ իտիլէճէկի վատ օլունմըշ տը։

Պու նէքիճէյի մակլ մէմնունիյէ պէյան իթթիքանէն սոնրա, Պոզոս Նուպար վէ Եագուպ Արթին բաշալար, Երուանդ Ազաթօն պէյ վէ սաիր խայրխահ վէ համիյէթմէնտ զէվաթը պու հարաքաթը ինանանիյէթ քեալանէյէ կէրմիյէթ վէրմէյէրի հագիգաթէն շայանը թէէքքիր օլուպ, միլլէթ թարաֆընտան հրմայէ վէ մուավէնէթ պուլաճաղընա էմին օլարըզմըզը պիր տէֆա տահա թէքրար իտէրիզ։

Ճ.

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՏԷՎՐԻ ԱԼԷՄ ՍԷՅԵԱՆԸ

Պիր խայը սէնէլէրտէն պէրու տէվրը ալէմ սէյահաթընա էջգմըշ օլան Արթիւր Վինթէրֆիլտ նամընտա պիր սէյահ ախիրէն Սէլանիկ չէհրինէ կէլմիշ տիր։

Արթիւր Վինթէրֆիլտ Սագսոնիանընն Տրէզտա չէհրինէ ասզմուշ վէ 1900 սէնէսինտէ Համպուրգ ճօղրաֆիա ճէմիյէթի թարաֆընտան եայան օլարագ տէվրը ալէմ սէյահաթընը իքմալ էթթիյի հալտէ. 150 պին մարք եանի 8250 Օսմանը լիրասը միւքեաֆաթա մազհար օլմագ իւզրէ եօլա էջգարըմըշ տը։

Սէյահ Արթիւր, Համպուրկտան միւֆարագաթընտա 18 եաշընտա իքէն՝ պու կիւն 27 եաշընտա պուլունըյօր։

Սէյահաթ միւտիրի 9 սէնէ 9 այտան իպարէթ տիր։ Էվրօբա, Ամէրիգա վէ Աֆրիգատա սէյահաթ էթթիքտէն սոնրա, Մըսրըտան Եունանիսթան կէչմիշ վէ պու քէրրէ Կօլօտան Սէլանիկ կէլմիշ տիր։

Սէյահ Արթիւր, գումրալ սաչ վէ պըյըգլը, գայիֆ, ֆագաթ սաղլամ վիճուսալը տը։

Եանընտա Բիլթօ նամընտա Սէնպէնտր ճինսինտէն իրի պիր քէօրէք իլէ Աֆրիգատա թէրպիյէ էթթիյի չագալ ճինսինտէն սիլթի իսմինտէ տիկէր պիր քէլպ վար տը։

Սէյահ իհթիյաճաթը զարուրիյէսինի վէ սէյահաթ լէվազիմաթընը 35 քիլօ աղըրլըղընտա պիր բաքէթ հալինէ սըրթընտա թաշըյօր։

Համպուրկ ճօղրաֆիա ճէմիյէթի մումաիլէյի իլէ ահահ 7 քիչիյի տէվրը ալէմ սէյահաթընա մէմուր էյլէմիշ իսէ տէ, պունլարտան պէշէ եօլ մէշաղ-

(54)

Միւքերրիմի Ա. Ալիոթ էֆ.

ԵԱԼՏԸԶԼԸ ՋԷՆՃԻՐ

ԻԹԻՆԱՅԻ ԴԷՍՄ

Սոն պահարա գատար իբթիսապը զուվվէթ իտէրէք Բարիսկ ավտէթ վէ պանգատաքի խըզմէթինէ տեվամ իթթի,

Յասթալըը էսնասընտա մասաշընն իթա օլընմասընտան տօլայը իթթիյի թէշէքքիւրէ մուգապլ — սիզի ալը գօմըշ օլաղընը իսապէթ օլաը, Աֆրիգատա միւթէմիլքեաթ իհտասընա տաիր ճէսիմ բրօժէմիզի սիզատէն պաշգա քի՞մ մէվգէյը իճրայա գօեապիլէճէք իտի—ճէվապընը ալաը։

Մ. Տըլարիւ տօղրու պիր ատամ ըաը. իթմիշ օլաը ալը էյլիքտէն տօլայը թէշէքքիւրէն մէմնուն օլմազաը։

—Էքէյի տիւշինտիմ. թէմամըյլա խաէի սըհէթ իթթիյինիզտէ, պու բրօժէմիզի իճրաեա պաշլատեաճաղըզ.

Լազըմ կէլէն սերմայէյի թէտարիք իթմիշիմ տիր։ Ճիհէթի մալիյէսինի արիզ ու ամիգ թէտգգ իթթիմ. զայէթ քեարբը թէշէպպիւս տիր։ Սիզին վաըթմանըզլա մուվաֆֆագէյէթ հասր օլաճաղընա շիւսկէ եօգ։ Ճէզարիտէ նէլէր եարբլամազ։ Նէ զէման կիտէպիլէճէյինիզի սիզ քէնտինիզ թայեին իտէրսինիզ։

Պիր գաչ այ տահա Բայմոն իչի թէտգգ իթթի. վէ սէնէնին պիտաեէթինէ տօղրու ճէզայիրտէ ճէսիմ պիր իչին իտարէսինի տէրեօհտէ իթմիշ օլաը։

—Սիզի կէօրմէտէն նատը՞լ եարաճաղըմ։

—Աֆրիգա սահրալարընտա միւէպպէտէն գալաճագ մըյըմ զանն իտիյօրաը։ Վագթըմըն նըսֆիրը հէր հալտէ Բարիզտէ կէչիրէճէյիմ։

—Պիր քէրրէ օրալարա գատար կիթտիքտէն սոնրա պիր տահա քիմ պիլիր նէ վալըթ կէլէճէքսինիզ։

Մարքիզ խաֆիտինին եաըընը սերվէթ բէյտա իթմէք արզուսընա մէպնի կիթմէքտէ օլտըզընա ինանապիլմէքտէ իտի իսէ տէ։ Բրօթէ, էֆէնտիսինին Բարիզտէն ուզագ պիր մահալտէ պուլընմագ վէ սէվմիշ օլաը ալը մախլուզատան պիր ճինան գատար այբըլմագ իսթէտիյինի պիլտիրինտէն,

—Տէմէք պէնի պէրապէր կէօթիւրմէք իսթէմէյօրսընը։

—Պէօյիւք վալիտէ իչիւն սէնին սահիպի օլապիլէճէյինի, Անէէրտէքի գուլիպէտէն չըգէպ Բարիստէ շիմտիտէն թէտարիք իթմիշ օլաը ալը Սէնիէթէրպուրկ օգաղընտաքի արարթըմանա Նուզլ իտէպիլէճէյինի Մարքիզ անլաթարընը կիպի, Բրօթէյէ տասխի վաղիֆէսի Մարքիզին վէ ամուճաղատէսի Հիւկիւն խըզմէթլէրինի թէմամըյլա իյֆա իթմէքտէն իպարէթ օլաը ալը։

—Սիզի կէօրմէտէն նատը՞լ եարաճաղըմ։

—Աֆրիգա սահրալարընտա միւէպպէտէն գալաճագ մըյըմ զանն իտիյօրաը։ Վագթըմըն նըսֆիրը հէր հալտէ Բարիզտէ կէչիրէճէյիմ։

—Պիր քէրրէ օրալարա գատար կիթտիքտէն սոնրա պիր տահա քիմ պիլիր նէ վալըթ կէլէճէքսինիզ։

Մարքիզ խաֆիտինին եաըընը սերվէթ բէյտա իթմէք արզուսընա մէպնի կիթմէքտէ օլտըզընա ինանապիլմէքտէ իտի իսէ տէ։ Բրօթէ, էֆէնտիսինին Բարիզտէն ուզագ պիր մահալտէ պուլընմագ վէ սէվմիշ օլաը ալը մախլուզատան պիր ճինան գատար այբըլմագ իսթէտիյինի պիլտիրինտէն,

—Տէմէք պէնի պէրապէր կէօթիւրմէք իսթէմէյօրսընը։

—Բայմոն ֆիւթուրսըզ պիր թէպէսիմ վէ լաթիֆ պիր թավր իլէ քէնտիսինի զայրուպէթինտէ տէ սատատէթի թամմէ իլէ էօմրինու կէչիրէճէյինի, ազ վագթ զարիֆընտա սէրվէթ իտիլէճէքլէրի մուհագագ տը։

—Սապգ Շահընը Ատրպատական ըէգասիոնէրլէրինի թէէվիգ իթթիկինէ տաիր չըգան բիվայէթլէր տօղրո՞ մը։

—Պու խուսուստա մալիւմաթըմ եօգ տը։ Լաքին զանն իթթէմ։ Զիւնքի հիւքիւմէթը մէշրութէթի հագրբէմիզ համտ օլսուն գուվվէթինի՝ հայրէթ օլընճաճագ պիր տէրճէտ իսպաթ էյլէմիշ տիր։ Մուհիմմ վէ վասի պիր ինգըլապա տիւշար օլան հիշ պիր մէմլէքէթ թասավվուր օլընմազ քի, պագը տասխիլի զիլէլէրտէն ազատ գալսըն, պու կիպի հալլեր վագթ կէչմիշքէ զալ օլմազագ, նիհայէթ սէնէլէրտէն պէրու հագիգաթէն պէտպասթ պուլունան վաթանըմըզ, մէսէնիյէթ վէ թէրգագը եօլընտա պէօյիւք սաբմլար ատթաճագ տը։

—Թիւրքիա իլէ Իրան միւնասէպաթ նէ՞ մէրքէզտէ տիր։

—Իրան հիւքիւմէթը մէշրութէտի, հիւքիւմէթի մէշրութէյի Օսմանլիյէնին բէք խալիսանէ հրասիյաթ պէտլեթիլինտէն էմին տիր։

Արա սըրա զուհուր իսէն ուիգագ հուտուտա միւնազասլարը իքի հիւքիւմէթ արասընտա բօլիթիգա մուխապէրաթընա սէպէպ օլըրյօր իսէ տէ, պունլարընն մէզքիւր միւնասէպաթ նօգթայի նազարընտան էհէմմիյէթսիզ պուլընտըգլարը աշիքեար տը։

—Լաքին, սէֆիր պէյ, Համավէնտլէր մէսէլէսինէ Իրան հիւքիւմէթինին մուսուլ թէսլիմասը ճաիզ տեյլո՞ մի տիր։

—Ասլա, Իրան հիւքիւմէթի Համավէնտլիլէրին Օսմանը հուտուտընը թէճավուզ իլէ Իրան թօքրաղընա սըղընտըղընը միւքէրրէրէն թէզվիպ իթթի. Պապը Ալի իլը պէյանաթընտա ըսրար իթթիկինտէն Իրան խարիճիյէ նէզարէթի պու մէսէլէյի գաթիէն հալ իթթիրմէք իւզրէ Պապը Ալիյէ պիր թէբլիգատ պուլընմըշ վէ պու թէբլիգ հիւքիւմէթը Օսմանիյէճէ գապուլ օլընմըշ տը։ Իրան Խարճիյէ նէզարէթինտէն ալաճը. նույմ. 9 թարիխիյլէ թարաքմա չէքիլէն բէսմի պիր թէլէգրամտա, թէհէրան Օսմանը սէֆարէթինին մուվաֆագաթըյլա Քէրմանշահաքի Օսմանը գօնսօլօսը վէ չէհրը մէզքիւր ումուրը էճնէպիյէ միւտիրի՝ Մուսթաֆա խանը պունլընընը մահալէ կիտէճէքլէր, օրատա հագիգաթէն Համավէնտլի պունլընճագ օլուրա, պունլարը տերհալ թէէտիպ վէ թէվգիֆ իթթիրճէճէքլէր տիր։ Իշթէ մեսելէ պու սուրէթլէ թէսվիյէ խրլէճէք վէ իքի հիւքիւմէթին միւնասէպաթը պիր տահա հուտուտ հահիսէլէրինտէն միւթէասիր օլամայագագ տը։

Միւքերրիմի Ա. Ալիոթ էֆ.

ԵԱԼՏԸԶԼԸ ՋԷՆՃԻՐ

ԻԹԻՆԱՅԻ ԴԷՍՄ

Սոն պահարա գատար իբթիսապը զուվվէթ իտէրէք Բարիսկ ավտէթ վէ պանգատաքի խըզմէթինէ տեվամ իթթի,

Յասթալըը էսնասընտան մասաշընն իթա օլընմասընտան տօլայը իթթիյի թէշէքքիւրէ մուգապլ — սիզի ալը գօմըշ օլաղընը իսապէթ օլաը, Աֆրիգատա միւթէմիլքեաթ իհտասընա տաիր ճէսիմ բրօժէմիզի սիզատէն պաշգա քի՞մ մէվգէյը իճրայա գօեապիլէճէք իտի—ճէվապընը ալաը։

Մ. Տըլարիւ տօղրու պիր ատամ ըաը. իթմիշ օլաը ալը էյլիքտէն տօլայը թէշէքքիւրէն մէմնուն օլմազաը։

—Էքէյի տիւշինտիմ. թէմամըյլա խաէի սըհէթ իթթիյինիզտէ, պու բրօժէմիզի իճրաեա պաշլատեաճաղըզ.

Լազըմ կէլէն սերմայէյի թէտարիք իթմիշիմ տիր։ Ճիհէթի մալիյէսինի արիզ ու ամիգ թէտգգ իթթիմ. զայէթ քեարբը թէշէպպիւս տիր։ Սիզին վաըթմանըզլա մուվաֆֆագէյէթ հասր օլաճաղընա շիւսկէ եօգ։ Ճէզարիտէ նէլէր եարբլամազ։ Նէ զէման կիտէպիլէճէյինիզի սիզ քէնտինիզ թայեին իտէրսինիզ։

Պիր գաչ այ տահա Բայմոն իչի թէտգգ իթթի. վէ սէնէնին պիտաեէթինէ տօղրու ճէզայիրտէ ճէսիմ պիր իչին իտարէսինի տէրեօհտէ իթմիշ օլաը։

—Սիզի կէօրմէտէն նատը՞լ եարաճաղըմ։

—Աֆրիգա սահրալարընտա միւէպպէտէն գալաճագ մըյըմ զանն իտիյօրաը։ Վագթըմըն նըսֆիրը հէր հալտէ Բարիզտէ կէչիրէճէյիմ։

—Պիր քէրրէ օրալարա գատար կիթտիքտէն սոնրա պիր տահա քիմ պիլիր նէ վալըթ կէլէճէքսինիզ։

Մարքիզ խաֆիտինին եաըընը սերվէթ բէյտա իթմէք արզուսընա մէպնի կիթմէքտէ օլտըզընա ինանապիլմէքտէ իտի իսէ տէ։ Բրօթէ, էֆէնտիսինին Բարիզտէն ուզագ պիր մահալտէ պուլընմագ վէ սէվմիշ օլաը ալը մախլուզատան պիր ճինան գատար այբըլմագ իսթէտիյինի պիլտիրինտէն,

—Տէմէք պէնի պէրապէր կէօթիւրմէք իսթէմէյօրսընը։

—Բայմոն ֆիւթուրսըզ պիր թէպէսիմ վէ լաթիֆ պիր թավր իլէ քէնտիսինի զայրուպէթինտէ տէ սատատէթի թամմէ իլէ էօմրինու կէչիրէճէյինի, ազ վագթ զարիֆընտա սէրվէթ իտիլէճէքլէրի մուհագագ տը։

—Սապգ Շահընը Ատրպատական ըէգասիոնէրլէրինի թէէվիգ իթթիկինէ տաիր չըգան բիվայէթլէր տօղրո՞ մը։

—Պու խուսուստա մալիւմաթըմ եօգ տը։ Լաքին զանն իթթէմ։ Զիւնքի հիւքիւմէթը մէշրութէթի հագրբէմիզ համտ օլսուն գուվվէթինի՝ հայրէթ օլընճաճագ պիր տէրճէտ իսպաթ էյլէմիշ տիր։ Մուհիմմ վէ վասի պիր ինգըլապա տիւշար օլան հիշ պիր մէմլէքէթ թասավվուր օլընմազ քի, պագը տասխիլի զիլէլէրտէն ազատ գալսըն, պու կիպի հալլեր վագթ կէչմիշքէ զալ օլմազագ, նիհայէթ սէնէլէրտէն պէրու հագիգաթէն պէտպասթ պուլունան վաթանըմըզ, մէսէնիյէթ վէ թէրգագը եօլընտա պէօյիւք սաբմլար ատթաճագ տը։

—Թիւրքիա իլէ Իրան միւնասէպաթ նէ՞ մէրքէզտէ տիր։

—Իրան հիւքիւմէթը մէշրութէտի, հիւքիւմէթի մէշրութէյի Օսմանլիյէնին բէք խալիսանէ հրասիյաթ պէտլեթիլինտէն էմին տիր։

Արա սըրա զուհուր իսէն ուիգագ հուտուտա միւնազասլարը իքի հիւքիւմէթ արասընտա բօլիթիգա մուխապէրաթընա սէպէպ օլըրյօր իսէ տէ, պունլարընն մէզքիւր միւնասէպաթ նօգթայի նազարընտան էհէմմիյէթսիզ պուլընտըգլարը աշիքեար տը։

—Լաքին, սէֆիր պէյ, Համավէնտլէր մէսէլէսինէ Իրան հիւքիւմէթինին մուսուլ թէսլիմասը ճաիզ տեյլո՞ մի տիր։

—Ասլա, Իրան հիւքիւմէթի Համավէնտլիլէրին Օսմանը հուտուտընը թէճավուզ իլէ Իրան թօքրաղընա սըղընտըղընը միւքէրրէրէն թէզվիպ իթթի. Պապը Ալի իլը պէյանաթընտա ըսրար իթթիկինտէն Իրան խարիճիյէ նէզարէթի պու մէսէլէյի գաթիէն հալ իթթիրմէք իւզրէ Պապը Ալիյէ պիր թէբլիգատ պուլընմըշ վէ պու թէբլիգ հիւքիւմէթը Օսմանիյէճէ գապուլ օլընմըշ տը։ Իրան Խարճիյէ նէզարէթինտէն ալաճը. նույմ. 9 թարիխիյլէ թարաքմա չէքիլէն բէսմի պիր թէլէգրամտա, թէհէրան Օսմանը սէֆարէթինին մուվաֆագաթըյլա Քէրմանշահաքի Օսմանը գօնսօլօսը վէ չէհրը մէզքիւր ումուրը էճնէպիյէ միւտիրի՝ Մուսթաֆա խանը պունլընընը մահալէ կիտէճէքլէր, օրատա հ

գաթլարընա տայանամայարագ կէրի տէնմուշ, իքիսի Ակբրիգատա սընագարրն թէէսիրի՝ իլէ Թէլէֆ օլմուշ, պինանէն այէչ Արթիւք թէրթիպ էտիլէն պու սէյեհանթատա եալընը գալմըշ տը։

Սէյեհան չնմանիյէ գատար թագրիպէն 8600) քիլոմէթրօ մէսաֆէյի եանան օլարագ հէօրիւտիւյինէ վէ մագատար սէյեհանթընա նէգարէն տահա 49000 քիլոմէթրօլըգ եօլ եէօրիւյէճէկինի ըրիվայէթ էտիյօր։

Մուսմանիչէկ Սէյանիկատէ Սթանպոլ թարիգի իլէ Իզմիրէ մինթէվէճիկէն հարաքէթ էտէճէք օրատան Անատոլու վէ Ասիա իչէրիրէրինտէն կէչէրէք Զինէ, Ճաբանիայա կիտիպ, պատէուս Ավսթրալիա գըթաբընա սէյեհանթ էյլէյէճէք տիր։

ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆԱ

ԻՍԹԻԳԼԱԼ ՖԷՐԴԱՍԸ

Բէշթա իսթիգլալ ֆըրգասը պու քէրրէ Մ. Գօչօթընը բիասէթի ալթընտա ադաը իճթիմա էթմիշ տիր։ Մ. Հիւ՝ պիր թագրիր վէրէրէք ֆըրգանընը արայ։ ուսումիյէյէ թարաֆտար օրմագա պէրասպէր 1911 սէնէսինտէն իթիպարէն միւսթագիլ պիր «Մաճար պանդասը» թէէսիսինի իլիթիգամ էտէճէք պիր գասինիէանէն պայգա քիմսէյէ բէյ վէրմիյէճէնի թէքլիֆ էթմիյի կիպի, Մ. Գօչօթ տա թարիխ թային էթմէքսիին մևսթագիլ պիր Մաճար պանդասը թէէսիսի թալէպնտէ պուլընմըշ վէ իճթիմա մէսէլէսինի օրթայա աթմըշ տը։

Եւ ազ եիկիրմի մէպուս Մ. Հիւլը թագրիրի վէ 74 մէպուս տա Մ. Գօչօթ էյհինտէ բէյ վէրմիշէր տիր։

Ղուէնը իւզէրինէ Մ. Գօչօթ պատէմա ֆըրգատա գալամայաճաղընը պէյանա թարաֆընը օլան 74 զաթ իլէ գիւսպի թէրք էթմիշ տիր։

Սաֆիփ իւզդիգր 74 մէպուս (Գօչօթ իսթիգրալ ֆըրգասը) նամբյալ պիր ֆըրգա թէշքիլ վէ ըրիասէթէ Մ. Գօչօթը ինթիսապ էթմիշէր տիր։

ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆ ՔԻՒԾԱՏԸ

ԶՐԱՂԱՆ ՍԷՐԱՅԸՆՏԱ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆԸՆ ԳՈՒԱԹԸ

Էրմէնի մէյմարլարը ասարը պէտհասընան, Պալեան Ճակոբ վէ Սարգիս պէյլէրին ֆէնը միյմարիտէքի իգթիսատը ֆէվգէլատէհինէ պիր նիւմունէ օլան Զրաղան սէրայը 35 սէնէ տէյամ իտէն մէթրուք պիր հալտէն սոնրա տիւն Մէճլիսը Մէպուսան իչինն իճթիմա մահալի օլարագ քիւշատ իտիլմիշ իտի։

Սէնէլէրտէն պէրու վարար իլէ Զըրա դան սէրայընդն էօնիւնտէն կէչէն վէ օթարափա պիր կէօղ աթմագ իչինն պիլէ իճթինապ իտէնլէր տիւն ատէթա պիր տիւշ կէօրիւր հալինտէ, օ մի-քէլլէֆ սէրայը կէմէքտէ իտիլէր։

Սուլթան Մուրատ կիպի հուրրիյէթ-ըէվվէր պիր Բատիշահնդն մահալը ինգիսատ օլան սէրայը մէգգիրտէ տիւն Մէճլիսը (Մէպուսանդն իքինճի տէվրէյի իճթիմայէսի քիւշատ օլընդյօր իտի։ Հէր քէս Խագանը էսպագդն օթրըտըգը վէ վէֆաթ իթիկի եէրի գիտարէթ իճմէք արզուսընտա իտի, հալ պու քի, սէրայընդ զէմին զաթընա, Սուլթան Մուրատը 33 սէնէ եաշատըգը մահալ մուահիսէրէն սէօքիւմիշ իտի։ Թարիխը Օսմանի նոգթաի նամարդյա էհէմմիյէթի տէրքեար օլան պէօյլէ պիր եէրին պագատը, «գարատաշըմը գուշ սիւտի իլէ պագմըշըմ» տէյէն Ապա իւլ Համիտ կիպի պիր եաղանճդյա գարշը իլէլէպտ պիր վէսիլէի ար ու հինապ օլաճագ իտի։

Զըրաղան սէրայը 40 սէնէ էվվէլ ինչա իտիմիշ վէ հէնուզ թամիր կէօրմէմիշ օլտըգը հալտէ, տուվարտաքի նագշլար, եալտըզլար հէման պիր այ էվվէլ եաբըլմըշ կիպի բարլամագտա իտի։ Պու ճիհէթի օրատա պուլընանլարա օտրագ, սէրայն հալը թապիխինտէ մուհաֆազա իտիլտիկի ճէվապընը ալարգ։

Սէրայտա հէյքէլլէր պուլընտըրմագ միթատ օլմատըղընտան տուվարլարտա, մսղաիգ ուսուլի իլէ նագշլար իշէմմիշ էլէ Զաթը Շահանէ էլէ Շահզատէկեանա մահսուս օտատա, օյմալար իլէ իքթիֆա իտիլմիշ տիր։ Մի-քէլլէֆ սէտէֆ գաբուլարտաքի սէնատի հագիգաթէն սէյր իճմէկէ չայէսէթ իտի։ Պուռնար վագթըյլա Որդիկ էֆ. ֆտպրիգասընտա եաբըլմըշլար տըր։

Էլ հասը Սէրայն հէր թարաֆը կէօրիւլմէկէ չայան պիր միւքէմմէլյէթատ օլուպ, Մէճլիսը Մէպուսան ատարէսի օլմագ միւնասէպէթէյլէ տարիէն հիչ պիր թէպէտարիւլաթ օլմատը, անճագ Մէպուսան վէ այան սալոնընտա, եէ՝իտէն մասալար, քիւրսի վէ տախլի թագգիմաթլար հաբըլմըշ տըր քի, պունլար գալարըլարգատա, պէնա եէնէ հալը թապիխինտէ պուլընապիլիր։

Տիւն Մէճլիսը Մէպուսանդն եէվմը քիւշատը օլարգընտան, Տօլմա Պաղչէ սէրայընտան Զըրաղանա գատար կիւզէրկեատա էրքէք վէ գատրն բէք չօգ էհալի եըղըլմըշ, վէ Պէշիքթաշտա տիւքքանլար իլէ եվլէր պայրագլարյա տօնատըլմըշ իտի։

Զըրաղան սէրայընտան Պէշիքթաշ ճիհէթինտէքի գաբուսը Մէպուսանա, տավեթլիլէր կաղեթա մուհարրիրլէրինն տուխուլինէ մախսուս օլուպ, գաբուտան կիրիլտիքտէ, տօղրուճա Մէճլիսը Մէպուսանա մահսուս սալոնա վէ շիպէյէր իչինն իթթիխազ իտիլէն սալոնա կիտիլմէքտէ իտի։

Սէրայը Օրթաքէօյ թարաֆընտագի գաբուտան շահզատէկեան, սիւֆէրա, վէ վիւքէլա կիրմէքտէ օլուպ, տօղրուճա թախթ սալոնընա կէթիրիլմէքտէ իտիլէր։

Գաբուտան թախթ սալոնընա գատար, իքի սըրա իւզէրինէ մայթը Շահանէ եավէրլէրի սէլամա տուրմըշ իտիլէր։

Զաթը Շահանէ պուրատան սէրայա կիրէէք օլուպ, Օրթաքէօյ Էրմէնի, Բուսմ, վէ Միւսլիման մէքթէպի թալէպէլէրի պուրատա սէլամա տուրմուշլար իտի։

Սաաթ 9տա թէշրիֆը Շահանէ վուռգու պուլաբ։

Զաթը Շահանէ Մէճլիսը Մէպուսան տարբէսինէ մուվասէլէթինտէ, պինէք թաշը էօնիւնագ պիլիհիմէ Վիւքէլա իլէ Այան բէյիսի Մահմուտ Շեվքէթ բաշա, Կօլց բաշա թարաֆընտան իսթիգպալ օլընարագ պէօյիւք մէրտիվէնտէն էշգմըշ վէ թախթ սալոնը գուբպլինտէքի տայիրէի Հիւմայունլարընա կիրիպ օրատա պիր միւտտէթ իսթիրահաթ էթմիշ տիր։

Տէրկալ թէշրիֆաթճըլար այրը այրը մահալլէրտէ իսթիրահաթ իտէն վէ էլպիսէյի բէսմիյէլէրինի կիյմիշ օլան մէմուրլարին սալոնա տավէթ էթմիշլէր տիր։

Թախթ մահալի՝ գաբուսընդն թագարընընա գըրմըզը աթլազ իլէ միւզէյէն օլուպ, սաղ թարաֆընտա բէսմի էլպիսէլէրինի կիյինմիշ օլան վէլիահտ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հաղրէթլէրի իլէ, Վահէտտին, Սալահէտտին, Մէճիտ, Սեյֆէտտին, Նիհատ Իպրահիմ Թեվֆիգ, Զըյաէտտին, Նէճմէտտին, Էօմէր Հիլմի, Ճեմալէտտին, Ֆուատ էֆենտիլէր հաղարաթը, պունլարընդն հանընտա բէսմի էլպիսէլէրի իլէ սէֆիրլէր, պաշտա Ալմանիա եանընտա, Իթալիա, Իրան սէֆիրլէրի վէ տիկէր սէֆիրլէր պաշ թէրճիմանլար պուլընընյօր իտի։ Թախթ մահալինդն սոլ թարաֆընտա Վիւքէլա՝ պաշտա Սատրազամ բաշա Շեյխ իլ Իսլամ էֆ. եանընտա Այան բէյիսի Սաիտ բաշա, օնընդ եանընտա Ահմէտ Բիզա պէյ վէ տահա սոնրա տիկէր Վիւքէլա բէսմի էլպիսէլէրի իլէ վէ Տախիվէյ, Մալիյէ վէ Մէարիֆ Նազըրլարը Սթանպուլինդ իլէ տուրմագտա իտիլէր։

Զաթը Շահանէյնին սաղ թարաֆընտա տիկէր պիր թագիմաթտա իլէճմա, օնլարընդ եանընտա բուհանի բէյիսլէր, Ռում Բաթրիգի, Էրմէնի Բաթրիգ վէքիլի Նէոնդ Վ., Էրմէնի Գաթոլիկ Տեղապահը Գօյունեան եպսկ. վէ Թէրզիպաշեան Մ. վրդ. իլէ Էրմէնի Բրօթէսթան Ազգապետի Ցակոբ Գոյաճեան էֆ. Էքզարգ Գայմագամը, եահուտի Խախամպաշը վէ տիկէր պիլ ումում բուհանի բէյիսլէր, պունլարընդ եանընտա կաղեթա մուհարրիրլէրի։ Պունլարլա գարշը գարշըյա, եանի սոլ թարաֆտա բիճալ, օրթատա իսկ սաղ թարաֆտա բէսմի էլպիսէլէրի իլէ Այան ազատը վէ սոլ թարաֆտա մէպուսան, սիյահ էլպիսէ իլէ տուրմագտա իտիլէր։ Այան միյանընտա Գաբրիել էֆ. Նորատունկեան, Երամ էֆ. Երամեան վէ Մանուկ էֆ. Ազարեան պուլընընյօրլարիտի։

Գաբուտընդն եանընտա խուսուսի տավէթլիլէր տուրույօրլար իտի։

Թախթ սալոնընդն էօնիւնտէ, գըրմըզը բանթալոնը, մայի չէպկէնլի, գալբագլը խասսա ասքէրի էֆթարտըգընընճլարը իլէ սելամա տուրմըշլար իտի։

Սաաթ 9 պուչուգտա հէր քէս ախտը մէվգը էյլէմիշ օլտըզը սըրատա Թէշրիֆաթ նազըրը Ղալիպ բաշա Զաթը Շահանէյնին պուլընընը սալոնա կիթմիշ վէ Թախթ սալոնընա տավէթ էթմիշ տիր։

Զաթը հաղրէթը Նէհրիյարի թախթ մահալինտէ եալտըզը գօլթուգ էօնիւնտէ, ինհիսարլար թէէսիսինէ այիտ թէշէպպիսատ վէ թասավվուրաթըմըզ նէթիճէ օլընճա կէրէք պունտան վէ կէրէք ումում վէրկիլէրին ուսուլը թարկ ու թահսիլի հագգընտա իճրա օլընաճագ իստահաթատան զահիր էտէճէյի շիպկէսիզ պուլընան թէզայիւատէն պիւտէէտքի աչզգ գարատրլարագ մուվազէնէ հասը օլաճագ վէ մալիյէմիզ պիր տէրէճէ տահա թէալի էտէճէք տիր։

Իլք տէվրէյի իճթիմայէտէ մէշրուրթյէթին թահգիմինէ վէ ինթիզամը ումումինդն թէէյիտինէ այիտ միւզաքերաթ իլէ մէշղուլ պուլընան մէճլիսինիզ, իքինճի տէվրէյի իճթիմայէտէ մէմլէքէթին ասայիշ վէ հայաթը իգթիսատ մէշրութիյէթի մէշրութիվինն միւմսիլի օլան մէճլիսի ումումինդն իքինճի տէվրէյէ իճթիմայընը կէօրէրէք քիւշատընը իճրայա մուվաֆֆագ օլատուրմատան տօլայը ճէնապա Հագգա հուտուտագ համա ու սէնալար էտէր վէ ազայը մէճլիսէ պէյանը խօշամէտի էտէրիմ։

Մէշրութիյէթ վէ մէշվէրէթ Շերի Շերիֆին վէ ազ ու նագլին էմր էթտիյի պիր թարիգի նէճաթ վէ սելամէթ տիր։

Իճթիմայի վէ սիսամի հայաթըմըզ իչինն էլչէմ օլան ահէնկիի վահտէթ վէ ըէնտէկի անճագ պու թարիգատ աւամ իլէ հասը օլուր։

Գանունը էսասիմիզին թէէյիա վէ թաթպիգի նուխպէյի ամալըմ օլմաղլավը ինայէթի Պարիյէ վէ իմտատը բուհանիյէթի ճէնապը Բէյղամպէրիյէ խթիճատէն պունա պիբիեն մէվճուտիյէթիմիզէ վէ պիբիեն թէպատ իլէ չալըշճաղընմ։

Պրուսայա վէ Իզմիտ սէյեհանթըմատա թէպատ իլէ տօղրուճատան տօղրույա թէմատատա պուլունմըշ վէ ումում էվլատա վաթանատա ուխուվվէթի Օսմանիյէ ֆիքրինին գուվվէթ քէսպ էթթիյինի օրալարատա ատախի կէօրմիշ օլմագատան բէք զիյատէ մէմնունըմ։

Հագգ ու վազիֆէյէ միւսավաթը թէէմին էտէն Գանունը Էսասինին ահքամը սարիհասընա մէշրութիյէթին թապիի նէթիճէլէրինտէն օլարագ խրամէթի ֆիլիլէյի ասքէրիյէնին պիլա իոթիանա թաատիմի տէվլէթ գուվվէթինին թէալիսինէ սէպէպ օլաճաղընտան պու դարարը թարիխի թէքեատիւլի միլլիմիզին էն «մուհիմ վազատարընտան ատատ էտէրիմ։ Օրատա, էվլատը վաթանա սամիմի Օսմանլը ուխուվվէթի հիսսինի տէ զայէթ մէթին պիր սուրէթատ իլգա էտէճէք տիր։

Պու սէնէ եաբըլան մանօվրալարը իլէ թալիմլէրտէ օրատուզդը տօնանմամզդը իպրազ էթտիյի ատարը ինթիզամ վէ թէրբագգը իլգ տէֆա օլմագ իթիպարը իլէ չայանը թագտիր տիր։

Վաթանդն միւտաֆատաը վէ սուլհ ու միւսալէմէթին մուհաֆազասյա միւքէլլէֆ օլան պէրրի վէ պահրի գուվվէթէրիմիզին թէքէմմիւլատընա պիր գաթ տահա սարֆը զայրէթ էտիլմիշ տիր։

Ուսմանը տախլիյէմիզատ համա օլարան մուճիպը էնտիճէ պիր հալ եօգ տըր։

Եէմէն վիլայէթինին Հուտայտա սանճաղընա մէպութ Զէյտիյէ գազասը իլէ ճիվաբընտա վէ Ասիրէտ զուհուր էտէն հատիսէլէր իւզէրինէ հիքիմէճէ սէրիան թէտպիրլէր իճրա օլունտը։

Եօլսուզ հարաքէթէ պուլունան գապիէլէր բէյտէր բէյ տէխալէթ էտիյօրլար։ Մուսուլ վէ Գօսօվա վիլայէթլէրինին Պարզան վէ Լօմա գազալարընտա տախի պազը վագատլար զուհուր էթմիշ իսկ տէ, պունլար հիչ պիր մուհիմմ պիր մահիյէթի հայիզ օլմատըղընտան մէմլէքէթիմիզէ մէարիֆ թէվֆսսիս վէ մէշրութիյէթին նամը ֆէվգիլիտի թէմմիմմ էթաիքէ պու կիպի ահվալին զուհուր վէ թէքքերրուր էթմէյէճէյի թապիի տիր։

Վասի մէմլիքիմիզատ մէվճուտ օլան թապիի խաղինէլէրին քիւշատը իլէ բէֆհը ումումինդն արթըրըլմասընա վէ հէնուզ լայզգը իլէ թէրագգը էտէմէյէն մէարիֆիմիզէ թիճճարի, զրայի վէ սանայի ահվալըմըզդն վէ իհթիյաճըմըզա նիսպէթէ բէք նօգսան օլան ասարը նաֆիսանդն իսլահաթ վէ թէրագգիյաթընա սերիան էհէմմիյէթ լէ չալըշմագ իյճապ էտէր։

Էսասը իսլահաթ օլան Մալիյէ մուազէնէսինին հուտուլի ագտէմի ամալըմ տըր։

326 պիւտժէսինին թէրթիպինտէ մսագուլ վէ միւմքին տէրճէճ թէսարրուֆտա բէք զիյատէ բիայէթ վէ տիգգաթ էտիլմիյի հալտէ եէնի մուվազէնէ հասը օլամատը։ Ֆագաթ կէօրիւք բէսմինին արթըրըլմասընա վէ ինհիսարլար թէէսիսինէ այիտ թէշէպպիսատ վէ թասավվուրաթըմըզ նէթիճէ օլընճա կէրէք պունտան վէ կէրէք ումում վէրկիլէրին ուսուլը թարկ ու թահսիլի հագգընտա իճրա օլընաճագ իստահաթատան զահիր էտէճէյի շիպկէսիզ պուլընան թէզայիւատէն պիւտէէտքի աչզգ գարատրլարագ մուվազէնէ հասը օլաճագ վէ մալիյէմիզ պիր տէրէճէճ տահա թէալի էտէճէք տիր։

Իլք տէվրէյի իճթիմայէտէ մէշրութիյէթին թահգիմինէ վէ ինթիզամը ումումինդն թէէյիտինէ այիտ միւզաքերաթ իլէ մէշղուլ պուլընան մէճլիսինիզ, իքինճի տէվրէյի իճթիմայէտէ մէմլէքէթին ասայիշ վէ հայաթը իգթիսատ մէշրութիյէթի մէշրութիվինն միւմսիլի օլան մէճլիսի ումումինդն իքինճի տէվրէյի իճթիմայընը կէօրէրէք քիւշատընը իճրայա մուվաֆֆագ օլատուրմատան տօլայը ճէնապա Հագգա հուտուտագ համա ու սէնալար էտէր վէ ազայը մէճլիսէ պէյանը խօշամէտի էտէրիմ։

Մէշրութիյէթ վէ մէշվէրէթ Շերի Շերիֆին վէ ազ ու նագլին էմր էթտիյի պիր թարիգի նէճաթ վէ սելամէթ տիր։

Զաթը Շահանէ Մէճլիսը Մէպուսան տարբէսինէ մուվասէլէթինտէ, պինէք թաշը էօնիւնագ պիլիհիմէ Վիւքէլա իլէ Այան բէյիսի Մահմուտ Շեվքէթ բաշա, Կօլց բաշա թարաֆընտան իսթիգպալ օլընարագ պէօյիւք մէրտիվէնտէն էշգմըշ վէ թախթ սալոնը գուբպլինտէքի տայիրէի Հիւմայունլարընա կիրիպ օրատա պիր միւտտէթ իսթիրահաթ էթմիշ տիր։

Տէրկալ թէշրիֆաթճըլար այրը այրը մահալլէրտէ իսթիրահաթ իտէն վէ էլպիսէյի բէսմիյէլէրինի կիյմիշ օլան մէմուրլարին սալոնա տավէթ էթմիշլէր տիր։

Թախթ մահալի՝ գաբուսընդն թագարընընա գըրմըզը աթլազ իլէ միւզէյէն օլուպ, սաղ թարաֆընտա բէսմի էլպիսէլէրինի կիյինմիշ օլան վէլիահտ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հաղրէթլէրի իլէ, Վահէտտին, Սալահէտտին, Մէճիտ, Սեյֆէտտին, Նիհատ Իպրահիմ Թեվֆիգ, Զըյաէտտին, Նէճմէտտին, Էօմէր Հիլմի, Ճեմալէտտին, Ֆուատ էֆենտիլէր հաղարաթը, պունլարընդն հանընտա բէսմի էլպիսէլէրի իլէ սէֆիրլէր, պաշտա Ալմանիա եանընտա, Իթալիա, Իրան սէֆիրլէրի վէ տիկէր սէֆիրլէր պաշ թէրճիմանլար պուլընընյօր իտի։ Թախթ մահալինդն սոլ թարաֆընտա Վիւքէլա՝ պաշտա Սատրազամ բաշա Շեյխ իլ Իսլամ էֆ. եանընտա Այան բէյիսի Սաիտ բաշա, օնընդ եանընտա Ահմէտ Բիզա պէյ վէ տահա սոնրա տիկէր Վիւքէլա բէսմի էլպիսէլէրի իլէ վէ Տախիվէյ, Մալիյէ վէ Մէարիֆ Նազըրլարը Սթանպուլինդ իլէ տուրմագտա իտիլէր։

Զաթը Շահանէյնին սաղ թարաֆընտա տիկէր պիր թագիմաթտա իլէճմա, օնլարընդ եանընտա բուհանի բէյիսլէր, Ռում Բաթրիգի, Էրմէնի Բաթրիգ վէքիլի Նէոնդ Վ., Էրմէնի Գաթոլիկ Տեղապահը Գօյունեան եպսկ. վէ Թէրզիպաշեան Մ. վրդ. իլէ Էրմէնի Բրօթէսթան Ազգապետի Ցակոբ Գոյաճեան էֆ. Էքզարգ Գայմագամը, եահուտի Խախամպաշը վէ տիկէր պիլ ումում բուհանի բէյիսլէր, պունլարընդն եանընտա կաղեթա մուհարրիրլէրի։ Պունլարլա գարշը գարշըյա, եանի սոլ թարաֆտա բիճալ, օրթատա իսկ սաղ թարաֆտա բէսմի էլպիսէլէրի իլէ Այան ազատը վէ սոլ թարաֆտա մէպուսան, սիյահ էլպիսէ իլէ տուրմագտա իտիլէր։ Այան միյանընտա Գաբրիել էֆ. Նորատունկեան, Երամ էֆ. Երամեան վէ Մանուկ էֆ. Ազարեան պուլընընյօրլարիտի։

Գաբուսընդն եանընտա խուսուսի տավէթլիլէր տուրույօրլար իտի։

Թախթ սալոնընդն էօնիւնտէ, գըրմըզը բանթալոնը, մայի չէպկէնլի, գալբագլը խասսա ասքէրի էֆթարտըգընընճլարը իլէ սելամա տուրմըշլար իտի։

Սաաթ 9 պուչուգտա հէր քէս ախտը մէվգը էյլէմիշ օլտըզը սըրատա Թէշրիֆաթ նազըրը Ղալիպ բաշա Զաթը Շահանէյնին պուլընընը սալոնա կիթմիշ վէ Թախթ սալոնընա տավէթ էթմիշ տիր։

Զաթը հաղրէթը Նէհրիյարի թախթ մահալինտէ եալտըզը գօլթուգ էօնիւնտէ,

ՖՈՒՆԴՍՈՒ ԻՄԱՐԱԼԵ

ԹԱՐԳՄԱՆՎԱԾ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ

Գոր ամեն ինչ ունենալ ինչպես ինձ համար, ինչպես ամենայն հայրենասեր հայ մարդու համար, ինչպես ամենայն հայ գրողի համար, ինչպես ամենայն հայ գրողի համար, ինչպես ամենայն հայ գրողի

ՍՈՍՐՈՎԻ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ ՇԱՀԱՓԱԽՈՎ ՊՈՏՈՎԻՉՆԵՐ

1893 2/14 օրագրաց (20 հոկտեմբեր 1810) թարիխի ֆեշտուրը Հիսուսյանը Ճնունդ հաստատ դարձեալ միտնիկեալ թիւերէ լիր հիրը հար։

Գրանցեալ Հեղինակն սոգաղաքաղաք Փա-Օ-ի բրիտանական գաղութային գրասենյակի 14 նոյեմբերի գրությամբ հայտնում է մեզ, որ Ամերիկայում հրատարակվող «Ազգ» անունով հանդեսի հրատարակչությունն ունի հետևյալ հասցեն։

Գրանցեալ Հեղինակն սոգաղաքաղաք Փա-Օ-ի գրանցման գրասենյակի գրությունը։ — Ամերիկայում հրատարակվող ամենամեծ հանդեսներից մեկ։ Հանդեսը հրատարակվում է ամեն ինչ ազգային։